

Dem og os

Yngvar B. Steinholt

Det var en gang en norsk filolog, som efter syv års uddannelse, vågnede to år inde i en yrkeskarriere og blev grebet af en frygtelig tomhedsfølelse. Ikke bare var han træt af sit job som konsulent i en statsetat, han var træt af sit land med dets unikke kombination af ufattelige olierigdomme og kroniske syge fordelingspolitik. Han var træt af sin nations blinde selvforherligelse, fremmedhad, hjerneløse konsum og tomme statusjag. Sidst men ikke mindst var han træt af mediernes nationalfarvede osteklokke, som effektivt skærmet for nyheder udefra, slik at mantraet *norsk-nordmand* til alle tider fyldte alle ører med sine hule ekko.

Det siges at hvert niende får, der ledes til slagtebænken, fornemmer at noget er galt og går i panik. Det er muligt den statistik også passer for akademikere som ledes til arbejdslivet. Men, uligt fårene, har nogle cand. mag'ere familier at forsørge, mens andre finder trøst i pengene og holder ud til de får sin Prozac. Vår panikslagne filolog bestemte sig isteden for at forlade landet. Han tog sit beskedne projekt og sine opsparede midler med og flyttede til Århus for at søge stipendier.

En underlig respons på ovenfor beskrevne forhold, kan der indvendes, men panikkens veje er nu engang uransagelige. Den norske filolog opdagede da også hurtigt at hans handlingsmønster brød med ethvert bureaukratisk skema. Med sin affektflytning havde han fradømt sig ret til dagpenge, han havde ingen indkomst og ligevel et studielån at betjene. Men kampene med de norske instanser er ikke tema her.

Efter et halvt år udenfor arbejdslivet var projektet udarbejdet, de første ansøgninger sendt og sparepengene væk. Vår ven følte sig frisk og rask i hovedet, for som nordmand var han endnu ikke afficeret af de danske mediers osteklokke og de danske håbløsheder gik endnu ikke ind på ham. Han anså fortsat sig selv som en resourceperson med hovedfag og arbejdserfaring på højt niveau. (Han havde endog ved nogle anledninger været med helt der oppe hvor der absolut ingenting sker: blandt diplomater, militærledere og statssekretærer). De danske klager over nordmænd som belaster det danske uddannelsessystem, bare for at tage ekspertisen med hjem efter eksamen, havde den norske filolog fået med sig, så han tænkte, at nu kunne han jo give noget tilbage...

Efter lidt rekognoscering, begyndte han at sende jobansøgninger ud. Men det viste sig at danskerne rent havde glemt at sætte børn til verden i midtfirserne, så der var p.t. for mange undervisere. Oversættelsesbyråene overraskede, i lighed med et stort

antal private firmaer, ved ikke engang at besvare ansøgninger, selv om stillingerne var annonceret. Ubesvarede jobansøgninger lod vist til at være normalen i smilets land.

Men der begyndte at blive tomt i køleskabet og lejen skulde betales, så der skulde et job til. Det første og bedste man kunde få, var telemarketing og filologen blev såkaldt "freelance phoner" til 80 kroner timen. En freelance phoner jobber så meget hun/han vil, så længe der findes arbejde at udføre, og kommer hjem fuldstændig hjernevasket om aftenen efter å ha præsenteret sig 400 gange på telefon. Til gengæld får man ingen sygepenge og ingen rettigheder. Men man overlever udenfor bistandssystemet. En stund.

Siden der ikke fandtes jobs efter filologens kvalifikationer, begyndte han at også søge mulige og umulige servicejobs. Dermed begyndte der endelig at komme svar på ansøgningerne. Men svarene dannede hurtigt et mønster: høflige afslag, der mellem linjerne gjorde det tindrende klart, at man ikke turde ansætte nogen med så høje kvalifikationer, fordi de nok ikke ville blive ret længe i jobbet.

Nåh. Den nu overkvalificerede nordmand måtte, da vinterkulden satte ind og phoner-opdragene blev færre, erkende at han havde to reelle valgmuligheder. Han kunde fylde op skabet med allergimedier og tage et rengøringsjob, eller bøje hovedet og gå til bistandskontoret. Prisen på hydrocortisoner afgjorde sagen.

I modsætning til det norske socialvæsen, der klienten må gnave bark af træerne de første otte uger, til sagen er behørigt behandlet, fungerer det danske bistandssystem upåklageligt. Man tager dokumentation med, fortæller, at man ingen penge ha'r og snart vil blive sulten og husløs - og vupti! Tre dage senere køber man ind i Netto og betaler husværtten. Således kom den norske filolog ind i sit andet år i Danmark.

Status blev gjort op. Fortsat hverken stipendier eller job. Phonerjobbet krævede 100 arbejdstimer pr. måned for at være lønsomt, og så meget fik man ikke. Men den foreløbige frihed fra aktivering måtte da kunde udnyttes til gradvis at bygge op sin egen indkomstbringende virksomhed? Vår ven begyndte at skrive. Efter en tid fandt han nogle nordmænd, der købte lidt af det han skrev. Samtidig blev stipendiums- og jobansøgninger sendt ud og afslag modtaget med nådeløs automatik.

Snart var det Herrens år 2000 ved at løbe ud. Bistandskontoret havde forlængst mistet tålmodigheden og insisterede på gratisarbejde inden industrien fremfor famlende journalistiske eksperimenter. Tiden var udløbet, håbet om stipendium på det nærmeste opgivet. Vår vens opsparede midler fra dengang han kom hertil, var blevet en tilsvarende privatgæld.

Men pyt! Den engang paniske og mistilpassede akademiker kunde skue tilbage på to fine år i Danmark. Dejlige, friske år. Dejlige nye bekendtskaber. De fleste fra alle andre steder på kloden end Danmark, men så meget desto bedre. De to år ville han ikke vært foruden. Men nu fik nok være nok. Mens novembersolen sendte sine kølige stråler ned over byen, sendte filologen en e-mail til en ven derhjemme. Halvt for spøg spurte han om vennen kunde hjælpe med et job. Dagen efter havde han to.

Før han takker pænt for sig, er der et par ting den norske filolog gerne vil spørge danskerne om. Ikke fordi han mener nordmænd er det mindste bedre, snarere tvært om. Heller ikke fordi han selv har taget det mindste skade af sit ophold her, føler sig forulempet eller bærer noget personligt nag, tvært om igen. Han spørger på den baggrund, at hans egne erfaringer står i brutal kontrast til den politik der føres og den debat der pågår i hyggens kølige hjemland. Han spørger efter to år sammen med jobløse, højtuddannede løsarbejdere i et jobløst Danmark. Han spørger, om i vil, på vegne af alle tilsidesatte udlændinge, der *ikke* er blonde, ariske nordboer.

Han undres over at Danmark sies at ha en reel mangel på arbejdskraft. Hvor *er* der der jobs så? Drejer det sig i virkeligheden kun om jobs danskerne selv ikke vil tage?

Når ikke en maxuddannet nordmand kan integreres i arbejdslivet, hvordan skal så Gellerupghettoenes indbyggere komme ud af bistand og aktivering? Finnes der overhovedet et ønske om integrering, eller er dagens situation konstrueret med iskold beregning, i tråd med en fortiet strategi?

Og, hammeren på ligtornen: Hvad er der med udlændinge, som gør danskerne så gudsjammerligt bange? Hvad for et sjæleknugende mindreværdighedskompleks er det de lider af? Burde de ikke snart finde en flink psykolog og få stillet en diagnose?

Alle i, der bilder jer ind, at halve verden har et intenst ønske om at tage til Danmark for at stjæle jeres velfærd. Hvis i ikke var så bange for at kigge efter, ville i opdage, at alle ønsker et meningsfyldt liv med et arbejde som svarer en smule til deres kvalifikationer. Intet menneske, uanset situation, drømmer et liv på dansk bistand. I behøver ikke skabe fremmedfrygt. I behøver ikke isolere indvandrere på socialt øde øer udenfor et danskhedstilbedende fællesskab. I behøver ikke anstrenge jer for at holde udlændinge væk. De har forlængst forstået signalerne. Havde de haft noget reelt valg, ville de nok snart være rejst. Alle sammen. Alle, undtagen de som er vokset op her og har fået en slags amputeret dansk identitet, de, som er inde i systemet, men udenfor fællesskabet.

Prøv en gang at holde op med at være så pinligt smålige og at vise en lille smule respekt for dem som nu engang er her! Og når i har fundet ud af, hvordan man bærer sig ad, så kom til Norge og lær os det! Dét kunde vi ha hjertens god brug for!